

Subkultúra

Subkultúra (z latinského sub = pod a cultura = kultúra) je kultúra osobitej minoritnej skupiny v rámci skupiny majoritnej. Minoritnú a majoritnú skupinu spája obvykle mnoho spoločných rysov (napr. Jazyk). Medzi obecnou kultúrou a subkultúrou je väčšinou pnutie, pretože sa odlišujú napríklad vekom, sociálnym postavením, alebo názormi. O kontrakultúre sa hovorí, keď subkultúra radikálne odmieta väčšinovú kultúru.^[1] Pojem sa začal používať v polovici 20. storočia, pre špecifický životný štýl. Z potreby vzájomného porozumenia, uznania a úcty vznikajú skupiny prevažne mladých ľudí. Typické príklady subkultúr sú napríklad emo, punk, skinheads, či goth.

Heavy metal a subkultúry

Heavy Metal je druh hudby, ktorý sa objavil v Spojených štátoch a v Spojenom kráľovstve na prelome 60. a 70. rokov. V čase, "keď sa spása predchádzajúcej generácie, rock'n'roll, ocitla uprostred strašného rozkladu".^[2] Korene má v kapelách, ktoré kombinovaním rocku a bluesu vytvorili nový hudobný štýl. Heavy metal má mnoho podôb, no všetky sa opierajú o hlučné, skreslené gitary, opakujúce sa riffy a jednoduché, rytmické tempo.

Za prvú Heavy metalovú skladbu sa považuje cover skladby „Summertime Blues“ od Eddieho Cochran, ktorá vznikla v januári 1968. O rok neskôr kapela Led Zeppelin vydala svoj rovnomenný debutový album, ktorý sa umiestnil na 10. mieste v albumovom rebríčku amerického týždenníka Billboard. V septembri 1970 vydala skupina Black Sabbath svoj monumentálny album „Paranoid“, ktorý nahráli za rekordné dva dni.^[3] Skupine Kiss sa zo začiatku nedarilo. Od apríla 1974 do apríla 1975 vydali tri albumy a predaje boli mizerné. Zmenilo sa to až s príchodom živého dvojalbumu „Alive“, ktoré získalo zlatú platňu.^[4] Koncom

70. rokov prudko klesol predaj heavy metalu hlavne na úkor punku, disca a komerčného rocku. Nezáujem vydavateľstiev o heavy metal prinútil undergroundové kapely, aby vzali všetko do vlastných rúk a založili malé špecializované vydavateľstvá. Druhý dych dala heavy metalu kapela Iron Maiden. Ich oslňujúca kompozícia pozdvihla heavy metal na desaťročie.^[5] Pozornosť fanušíkov rôznych štýlov získala skupina Guns N' Roses. V roku 1987 vydali svoj debutový album s názvom „Appetite for Destruction“, ktorého sa predalo 15 miliónov kusov. GNR sa stala cieľom, na ktorý sa zameral všetok metal na ďalších 10 rokov.^[6]

Počas 80. rokov sa vyvinulo mnoho heavymetalových štýlov. V Sharpe-Youngovej niekoľkozvážkovej encyklopédii je metal rozdelený do piatich hlavných kategórií: trash metal, death metal, black metal, power metal a gothic metal

Trash metal má pôvod v novej vlne britského heavy metalu a punku. Medzi hlavné znaky patria rýchle tempá, nízke komplexné gitarové riffy, vysoké gitarové sóla a dvojkopákové bubnovanie. Trashové gitarové sóla sú rýchle. Charakteristické sú taktiež zmeny tempa, taktu, či rýchlosti. Hlavné námety textov sú izolácia, odcudzenie, korupcia, nespravodlivosť, závislosť, samovražda, vražda, vojna a iné. Výnimočne sa vyskytuje aj humor.

Death metal je extrémnou kategóriou heavy metalu. Využíva mimoriadne skreslené gitary a frekventované zmeny tempa. Vznikol v polovici 80. rokov. Veľký vplyv na formovanie žánru mali najmä skupiny ako Slayer alebo Kreator.

Black metal je ďalšia odnož heavy metalu. Hlavné črty sú škriekavé vokály, mimoriadne skreslené gitary, tremolovanie, rýchle tempá a zlá kvalita zvuku. Tzv. prvá vlna bola tvorená skupinami ako Venom, Bathory alebo Hellhammer.

Power metal kombinuje rysy tradičného metalu a speed metalu. Na rozdiel od death metalu ho možno charakterizovať vznešenejším zvukom. Veľmi dôležitú úlohu hrá spevák, využívajúci čistý spev, ktorý je väčšinou vo veľmi vysokých tónoch, a vokálny rozsah je obyčajne veľmi široký. Reprezentujú

ho skupiny ako Helloween alebo Stratovarius.

Ghotic metal vznikol začiatkom 90-tych rokov v Európe. Texty sa zameriavajú na abstraktné témy ako je viera, depresia, prázdnota, smrť či romantika. Mužské hlasy sú buď hlboké, alebo je využívaný death metalový „growling“. Ženské vokály bývajú vysoké a operné. Hlavné hudobné nástroje (gitara a bassgitara) sú doplnené klávesami, huslami a inými podobnými nástrojmi.

Weinstein tvrdí, že silná, uzavretá subkultúra umožnila heavy metalu vytrvať na výslni podstatne dlhšiu dobu, než sa to podarilo mnohým iným rockovým žánrom.^[7] Poslucháči metalu sú spravidla mladí pracujúci belosi mužského pohlavia. Táto skupina je tolerantná aj k tým, ktorí stoja mimo jadra subkultúry, čo sa týka hlavne správania, vzhľadu a oblečenia.^[8] Hlavné prejavy spolupatričnosti k subkultúre patria návštevy koncertov, spoločná móda a napríklad aj prispievanie do časopisov.^[9]

Heavymetalová subkultúra, ktorá má vlastné nepísané pravidlá a zákony dostala prezývku „odcudzená subkultúra“. Podľa týchto zákonov muisa byť muzikanti oddaní hudbe a ľuďom, ktorí ich podporujú. Nesmú sa uchádzať o pozornosť médiu. Od fanušikov sa očakáva rebelstvo a odpor voči systému.^[10]

[1] JANDOUREK, J. Sociologický slovník. Praha: Portál 2001, str. 243.

[2] CHRISTE, Ian. Heavy metal: ďáblův hlas: kompletní historie pro znalce. BB art, 2005, str. 19

[3] CHRISTE, Ian. Heavy metal: ďáblův hlas: kompletní historie pro znalce. BB art, 2005, str. 20

[4] CHRISTE, Ian. Heavy metal: ďáblův hlas: kompletní historie pro znalce. BB art, 2005, str. 30

[5] CHRISTE, Ian. Heavy metal: ďáblův hlas: kompletní historie pro znalce. BB art, 2005, str. 44,45

[6] CHRISTE, Ian. Heavy metal: ďáblův hlas: kompletní historie pro znalce. BB art, 2005, str. 176,177

[7] WEINSTEIN, Deena. Heavy Metal: A Cultural Sociology. Lexington, 1991, str. 7, 8, 103, 104

[8] WEINSTEIN, Deena. Heavy Metal: A Cultural Sociology. Lexington, 1991, str. 102, 112

[9] WEINSTEIN, Deena. Heavy Metal: A Cultural Sociology. Lexington, 1991, str. 181, 207, 294

[10] WEINSTEIN, Deena. Heavy Metal: A Cultural Sociology. Lexington, 1991, str. 46, 60, 154, 166

Použitá literatura

- CHRISTE, Ian. Heavy metal: ďáblův hlas: kompletní historie pro znalce. BB art, 2005. 402s. ISBN 80-7341-477-5
- HEBDIGE, Richard. Subkultura a styl. Dauphin, 2012. 248s. ISBN: 9788072078356
- JANDOUREK, J. Sociologický slovník. Praha: Portál 2001. 286s. ISBN: 978-80-7367-269-0
- WALSER, Robert. Running with the Devil: Power, Gender, and Madness in Heavy Metal Music. Wesleyan University Press, 1993. ISBN 0-8195-6260-2
- WEINSTEIN, Deena. Heavy Metal: A Cultural Sociology. Lexington, 1991. ISBN 0-669-21837-5.